Accountantsverslag 2023

Gemeente Maasgouw

27 juni 2024

Aan de gemeenteraad van
Gemeente Maasgouw
Markt 36
6051 DZ MAASBRACHT

Heerlen, 27 juni 2024

Betreft: accountantsverslag 2023

Geachte leden van de gemeenteraad,

U heeft ons opdracht gegeven de jaarrekening 2023 van de gemeente Maasgouw, welke onder verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders is opgesteld, te controleren. Onze belangrijkste bevindingen voortvloeiend uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden vindt u in het accountantsverslag bij deze brief.

Onderdelen en reikwijdte accountantsverslag

Dit verslag vat onze belangrijkste bevindingen vanuit onze accountantscontrole samen. Daarnaast gaan wij nader in op een aantal formele aspecten die samenhangen met onze controlewerkzaamheden. Onze bevindingen vloeien voort uit onze werkzaamheden als onderbouwing van ons oordeel. Deze werkzaamheden zijn gericht op het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening en zijn derhalve niet primair gericht op het onderkennen van alle aandachtspunten in de administratieve organisatie en interne beheersing, inclusief de procedures die zijn gericht op de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde informatiesystemen. Verder is onze controle niet specifiek gericht op het ontdekken van mogelijke onregelmatigheden, waaronder fraudes. Hadden wij een specifiek onderzoek ingesteld, dan waren ons mogelijk aanvullende zaken ter kennis gekomen die wij zouden hebben gerapporteerd.

Wij streven ernaar om belangrijke tekortkomingen of aandachtspunten niet op zichzelf maar altijd met een passende oplossingsrichting aan u te rapporteren. Uiteraard zijn wij bereid om u verder te begeleiden in het realiseren van oplossingen rondom belangrijke aanbevelingen of aandachtspunten.

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee van dienst te zijn geweest. Graag bespreken wij dit verslag met u. Mocht u op enig moment nog nadere vragen hebben over de inhoud van dit verslag, neem dan gerust contact met ons op.

Met vriendelijke groet,
RSM Netherlands Accountants N.V.

Digitaal ondertekend door:
Stefan Prevoo
June 27 2024 11:14 AM +02:00

drs. S.J.M. Prevoo RA

Inhoud

1. Samenvatting **4**

Controleverklaring
Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde eisen - SiSa
Onafhankelijkheid
Goedkeurings- en rapporteringstoleranties
Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

2. Belangrijkste controlebevindingen **11**

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen
Wet normering topinkomens (WNT)
Overige bevindingen
Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

3. Analyse van de jaarrekening **19**

Ontwikkeling van balansverhoudingen
Resultaat boekjaar en financiële positie
Weerstandsvermogen
Financiële rechtmatigheid en rechtmatigheidsverantwoording

4. Overige elementen **24**

Frauderisicofactoren
Naleving van wet- en regelgeving
Geautomatiseerde gegevensverwerking
Duurzaamheidsverslaggeving

Bijlage: Geplande en gerealiseerde urenbesteding

1. Samenvatting

Controleverklaring

De strekking van de controleverklaring is goedkeurend.

De strekking van de controleverklaring bij de jaarrekening 2023 is goedkeurend. Deze jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV).

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol 2023 van de gemeente Maasgouw en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2023 vallen.

Als gevolg van de aanpassing van de Gemeentewet verstrekt de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 geen rechtmatigheidsoordeel meer over de jaarrekening als geheel. De gemeente Maasgouw heeft een rechtmatigheidsverantwoording in de jaarrekening opgenomen waarin het college van burgemeester en wethouders verantwoording aflegt over de rechtmatige totstandkoming van baten, lasten en balansmutaties. De geconstateerde onrechtmatigheden hebben betrekking op begrotingsoverschrijdingen en aanbestedingsonrechtmatigheden, welke door het college van burgemeester en wethouders getrouw zijn toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording. In onze controleverklaring verwijzen wij in een paragraaf ter benadrukking van bepaalde aangelegenheden naar de rechtmatigheidsverantwoording opgenomen in de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichting.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten - SiSa

Waar de accountant vanaf begrotingsjaar 2023 enkel een getrouwheidsoordeel verstrekt over de jaarrekening als geheel, wordt verwacht dat de accountant ten aanzien van de verantwoorde specifieke uitkeringen een oordeel verstrekt over de rechtmatigheid. Omdat dit oordeel specifiek wordt verstrekt voor de verantwoording van de specifieke uitkeringen en dus geen oordeel vormt over de jaarrekening als geheel, is dit oordeel in een separate paragraaf van de controleverklaring opgenomen, geheten “Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten”.

De baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2023 met betrekking tot de specifieke uitkeringen zijn rechtmatig tot stand gekomen.

De verantwoording van de Single Information, Single Audit (SiSa) is wettelijk verplicht. Wij hebben op grond van artikel 5, vierde lid Bado voor de controle de volgende rapporteringstoleranties gehanteerd per specifieke uitkering:

- € 12.500 indien de lasten kleiner of gelijk zijn aan € 125.000;
- 10% indien de lasten groter is dan € 125.000 en kleiner dan of gelijk zijn aan € 1.000.000;
- € 125.000 indien de lasten groter zijn dan € 1.000.000.

Zoals hierboven beschreven, gelden voor de SiSa afwijkende rapporteringstoleranties dan voor andere onderdelen van de reguliere jaarrekening. De achterliggende reden hiervan is om vakdepartementen te voorzien van voldoende informatie teneinde de specifieke uitkering vast te stellen en de Algemene Rekenkamer van informatie te voorzien. In het kader van de totstandkoming en controle van de SiSa-verantwoordingsinformatie merken wij op dat, op basis van de door de Accountantsdienst Rijk uitgevoerde review, kritisch wordt gelet op de kwaliteit van de aangeleverde SiSa-verantwoordingsinformatie en de hierop door de accountant uitgevoerde controle.

Wij hebben in onze controle in overeenstemming met de Nota Verwachtingen Accountantscontrole SiSa 2023 specifieke werkzaamheden uitgevoerd om een oordeel te kunnen verstrekken over de SiSa-verantwoordingsinformatie die in een tabel bij de jaarrekening is opgenomen. De door ons uitgevoerde werkzaamheden bestaan uit het beoordelen van de interne beheersing en het uitvoeren van gegevensgerichte werkzaamheden.

In de SiSa verantwoording is een tweetal verschillende indicatoren opgenomen, te weten:

- indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling; en
- indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling.

Voor de indicatoren welke van invloed zijn op de financiële vaststelling geldt dat er een relatie is tussen de jaarrekening en de SiSa-verantwoordingsinformatie. Deze indicatoren zijn door ons getoetst op getrouwheid en rechtmatigheid, en waar nodig aangevuld met een controle op de deugdelijke totstandkoming. Voor indicatoren zonder invloed op de financiële vaststelling hebben wij enkel de deugdelijke totstandkoming vastgesteld en derhalve niet de rechtmatigheid.

Op grond van het Bado rapporteren wij in dit verslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in het kader van SiSa zijn verantwoord. Wij doen dit door middel van navolgende tabel welke als bijlage bij de SiSa-verantwoordingsinformatie moet worden meegezonden.

Deze tabel moet ook worden opgenomen wanneer er geen fouten of onzekerheden zijn vastgesteld.

Tabel van fouten en onzekerheden SiSa-verantwoordingsinformatie				
SiSa-regeling		**Fout of onzekerheid**	**Financiële omvang van fout of onzekerheid**	**Toelichting**
JenV A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
FIN B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C55	Aanpak energiearmoede	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C94	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
BZK C209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
OCW D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
IenW E84	Regling stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen 2022-2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
EZK F28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	N.v.t.	€ 0	N.v.t.

SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel 2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
SZW G13	Onderwijsroute_ deel gemeente 2023	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VSW H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
VWS H32	Regeling specifieke uitkering Meerkosten Energie Openbare Zwembaden	N.v.t.	€ 0	N.v.t.
	Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):		**Goedkeurend**	
	Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:		**Goedkeurend**	

Onafhankelijkheid

Er is geen bedreiging geconstateerd ten aanzien van de onafhankelijkheid van RSM jegens de gemeente Maasgouw.

Objectiviteit is naast vakbekwaamheid één van de pijlers van onze beroepsuitoefening. Onder meer door onze onafhankelijke positie geven wij invulling aan het fundamentele beginsel objectiviteit. Nederlands recht, waaronder de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta) en de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereist daarom dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Binnen RSM Netherlands Accountants N.V. (hierna: RSM) kennen wij aantal waarborgen dat specifiek is opgezet om onze onafhankelijkheid te borgen. Periodiek wordt door ons de naleving van interne en externe onafhankelijkheidsvoorschriften en de daarbij behorende waarborgen beoordeeld. Daarnaast moeten onze professionals jaarlijks, alsmede per individuele opdracht, hun onafhankelijkheid schriftelijk bevestigen.

RSM is onafhankelijk van de gemeente Maasgouw en, voor zover bij ons bekend, heeft er zich geen inbreuk voorgedaan op de van toepassing zijnde regels en het beleid ten aanzien van onafhankelijkheid. Ons zijn geen relaties bekend tussen RSM en haar zuster- en/of dochterondernemingen en de member firms van RSM International en de gemeente Maasgouw, die naar ons professioneel oordeel mogelijk van invloed kunnen zijn op onze onafhankelijkheid. Wij hebben de aard van de door ons uitgevoerde non-assurance dienstverlening geëvalueerd en geconcludeerd dat er geen sprake is van werkzaamheden die niet zijn toegestaan op basis van de van toepassing zijnde onafhankelijkheidsregels.

Goedkeurings- en rapporteringstoleranties

De goedkeurings-tolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten. De rapporterings-tolerantie is overeenkomstig het controleprotocol.

Een fout wordt als materieel beschouwd indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, de (economische) beslissingen en/of acties die gebruikers op basis van de jaarrekening nemen, zouden hebben beïnvloed. Onze werkzaamheden zijn erop gericht een redelijke mate van zekerheid te verschaffen dat fouten en onzekerheden die het door ons vastgestelde materialiteitsniveau te boven gaan of die kwalitatief materieel zijn, tijdens de accountantscontrole worden gesignaleerd. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) stelt de gemeenteraad de goedkeuringstolerantie (materialiteit) en rapporteringstolerantie vast die de accountant bij de jaarrekeningcontrole dient te hanteren.

De door ons gehanteerde goedkeuringstolerantie is gebaseerd op de werkelijke lasten inclusief de toevoegingen aan de reserves en is berekend op grond van de bepalingen in het Controleprotocol 2023 van de gemeente Maasgouw. In dit controleprotocol is tevens de te hanteren rapporteringstolerantie voorgeschreven.

De door ons gehanteerde toleranties, naar beneden afgerond op duizendtallen, zijn als volgt:

	Goedkeuringstolerantie		Rapporteringstolerantie
Fouten	1% van de totale lasten	€ 796.000	€ 100.000
Onzekerheden	3% van de totale lasten	€ 2.388.000	€ 100.000

Aanvullend wordt vermeld dat een geconstateerde afwijking die kwalitatief relevant is, terwijl deze de rapporteringstolerantie niet overstijgt, in voorkomende gevallen ook wordt gerapporteerd.

Evaluatie van ongecorrigeerde controleverschillen

Er is sprake van twee ongecorrigeerde controleverschillen. Deze verschillen overschrijden de goedkeurings-tolerantie niet en hebben geen invloed op de strekking van de controle-verklaring.

Onderstaand zijn de fouten en onzekerheden die de rapporteringstolerantie overschrijden schematisch weergegeven. Wij hebben één fout en één onzekerheid groter dan de rapporteringstolerantie in de jaarrekening vastgesteld. De ongecorrigeerde controleverschillen zijn op de navolgende pagina tekstueel nader toegelicht. De ongecorrigeerde controleverschillen overschrijden individueel en gezamenlijk de goedkeuringstolerantie niet en zijn derhalve niet van invloed op de strekking van de controleverklaring.

Uit hoofde van volledigheid en zorgvuldigheid vermelden wij dat onze controle met een hoge mate, maar geen absolute mate, van zekerheid is uitgevoerd, waardoor het mogelijk is dat tijdens onze controle niet alle fouten ontdekt worden.

Overzicht fouten en onzekerheden	
Fouten	
	€
Fout prestatielevering Jeugdzorg	79.000
Totaalbedrag fouten	**79.000**
Onzekerheden	
	€
Onzekerheid prestatielevering Jeugdzorg	78.000
Totaalbedrag onzekerheden	**78.000**

2. Belangrijkste controlebevindingen

Nadere toelichting van ongecorrigeerde controleverschillen

Er bestaat een onzekerheid en een fout ten aanzien van de prestatielevering van zorgverstrekkingen Jeugdwet ter grootte van in totaal € 157.000.

Onzekerheid en fout prestatielevering Jeugdwet

De decentralisaties binnen het Sociaal Domein (Participatiewet, WMO en Jeugdwet) hebben er in 2015 toe geleid dat gemeenten extra taken kregen toegewezen waar zij niet (optimaal) op waren voorbereid. Het Sociaal Domein is voor gemeenten heden ten dage geen onbekend terrein meer. Desondanks bestaat de situatie dat de prestatielevering bij zorgverstrekkingen moeilijker kan worden vastgesteld dan bij reguliere inkopen. Uit dien hoofde voeren wij specifieke controlewerkzaamheden uit ten aanzien van het vaststellen van de zorglevering.

In dit kader hebben wij vastgesteld dat de gemeente voor een aantal geselecteerde dossiers geen reactie heeft ontvangen op haar uitvraag of zorglevering heeft plaatsgevonden. Hoewel het uitblijven van een reactie niet per definitie betekent dat geen zorg wordt geleverd, leidt dit tot een onzekerheid ten aanzien van het kunnen vaststellen van de prestatielevering. Omdat de zorglevering door middel van een detailcontrole is getoetst, dienen wij de geconstateerde bevinding te vertalen naar de gehele populatie, het zogeheten extrapoleren. Rekening houdende met deze extrapolatie bedraagt de totale onzekerheid ten aanzien van het vaststellen van de prestatielevering € 78.000.

Tevens is sprake van een fout ten aanzien van de prestatielevering, omdat wij uit een reactie vanuit een cliënt hebben opgemaakt dat één dag per week geen zorg wordt geleverd. Rekening houdend met de vertaling van de geconstateerde afwijking naar de volledige populatie, betreft de financiële omvang van de geconstateerde fout € 79.000.

Wet normering topinkomens (WNT)

Wij hebben geen tekortkomingen geconstateerd ten aanzien van de verantwoording in het kader van de WNT.

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij de in de jaarrekening opgenomen WNT-verantwoording gecontroleerd. Wij melden dat wij geen tekortkomingen of afwijkingen in de WNT-verantwoording hebben geconstateerd.

Wij wijzen u voorts op het feit dat de verplichting geldt om de WNT-verantwoording openbaar toegankelijk op internet te publiceren voor een periode van tenminste zeven jaar, als onderdeel van de jaarrekening of desgewenst als apart document. De gegevens moeten vrij toegankelijk zijn en eenvoudig te vinden zijn. Wij geven uit dien hoofde in overweging om de WNT-verantwoordingen over de afgelopen jaren in een separate sectie op de website te presenteren.

Overige bevindingen

Voldoen aan van toepassing zijnde aanbestedingsregels

Wij hebben twee afwijkingen geconstateerd van in totaal € 304.000 als gevolg van het niet (aantoonbaar) voldoen aan de aanbestedings-regels.

Wij hebben ter controle van het voldoen aan de Europese, nationale en gemeentelijke aanbestedingsregels op basis van een zogeheten spendanalyse, waarbij wij zijn uitgegaan van de (meerjarige) gerealiseerde lasten per project per leverancier, diverse deelwaarnemingen uitgevoerd. Op basis van deze deelwaarnemingen constateren wij vier aanbestedingsonrechtmatigheden voor een bedrag van in totaal € 304.000, als gevolg van het feit dat de gemeente Maasgouw bij deze opdrachten niet heeft voldaan aan Europese aanbestedingswetgeving. Vorenstaande aanbestedingsonrechtmatigheden zijn door het college van burgemeester en wethouders toegelicht in de rechtmatigheidsverantwoording.

Wij adviseren om voor ramingen die de Europese drempelwaarde benaderen behoudend om te gaan met het niet via een Europees openbare aanbestedingsprocedure in de markt zetten van een opdracht. Aanvullend adviseren wij aandacht te besteden aan opdrachten waarbij sprake is van (stilzwijgende) verlenging. Het verlengen van al dan niet in het verleden meervoudig onderhands aanbestede opdrachten kan namelijk leiden tot het ongemerkt overschrijden van Europese drempelwaarden waardoor er als gevolg van de verlenging een risico op onrechtmatige besteding van publieke middelen kan ontstaan.

Het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid 2020 gemeente Maasgouw zoals vastgesteld door de gemeenteraad is uitgesloten van het normenkader voor de jaarrekeningcontrole en de mate waarin dit beleid wordt nageleefd is daarmee niet van invloed op onze oordeelsvorming. Vanuit kwalitatief oogpunt hebben wij wel aandacht besteed aan de naleving van dit beleid. Wij constateren dat in een aantal gevallen, waar de gemeentelijke drempelwaarde voor meervoudig onderhands aanbesteden wordt overschreden, niet kan worden aangetoond dat meervoudig onderhands is aanbesteed. Uit dien hoofde benadrukken wij het belang om de informatie en documentatie inzake het naleven van de in het Inkoop- en Aanbestedingsbeleid gestelde eisen efficiënt en transparant te kunnen ontsluiten.

Aanbestedingen: doorlopende ICT kosten

Wij adviseren om in het geval waar de lasten voor een applicatie jaarlijks beperkt zijn voor de opdrachtsom rekening te houden met de verwachte gebruiksduur.

Als onderdeel van onze controlewerkzaamheden ten aanzien van aanbestedingen hebben wij vastgesteld dat voor diverse applicaties jaarlijkse licentiekosten in rekening worden gebracht en uitbreidingen op deze applicaties plaatsvinden die jaarlijks enkelvoudig onderhands mogen worden aanbesteed, maar die over meerdere jaren zouden leiden tot een meervoudige onderhandse aanbesteding. Omdat de licentie jaarlijks opzegbaar is wordt enkelvoudig onderhands aanbesteed. In het geval dat de verwachting bestaat dat licenties stilzwijgend worden verlengd, adviseren wij om de aanbesteding vorm te geven op basis van het verwachte (al dan niet meerjarige) gebruik.

Voor applicaties die reeds meerdere jaren in gebruik zijn, adviseren wij een plan van aanpak op te stellen op welke termijn een nieuwe aanbesteding wordt gestart. Tevens adviseren wij de duur waarvoor de opdracht wordt aanbesteed af te stemmen op de verwachte gebruiksduur.

Periodetoerekening van investeringen in materiële vaste activa

Wij vragen aandacht voor de juiste periodetoerekening van investeringen in materiële vaste activa.

Wij hebben vastgesteld dat investeringsfacturen worden geactiveerd als materiële vaste activa uitgaande van de factuurdatum. Voor het moment van activeren is echter de prestatielevering van de factuur leidend. We hebben geconstateerd dat een saldo van € 146.000 materiële vaste activa is geactiveerd in 2023, terwijl deze feitelijk al in 2022 zijn geleverd. Hiermee is de materiële vaste activa ultimo 2022 voor een saldo van € 146.000 te laag verantwoord. Vanuit cumulatief oogpunt leidt vorenstaande bevinding per 31 december 2023 niet tot een afwijking.

Voorts constateren wij dat een saldo van € 136.000 in 2024 wordt geactiveerd, terwijl de investering feitelijk reeds in 2023 heeft plaatsgevonden. Hiermee zijn de materiële vaste activa voor een saldo van € 136.000 ultimo 2023 te laag verantwoord. De financiële impact op het resultaat is minimaal. Wij vragen echter aandacht voor de juiste bepaling van het investeringsmoment, waarbij de datum van prestatielevering leidend is en niet de factuurdatum. Volledigheidshalve vermelden wij dat het gevoteerde krediet voor het betreffende activum (Herinrichting Maasstraat Linne) hierdoor niet wordt overschreden.

Er is sprake van te vroeg verantwoorde balansposities inzake declaratieruns Sociaal Domein 2024.

Declaratieruns Sociaal Domein 2024 opgenomen in balansposities

Wij hebben vastgesteld dat in de balans een bedrag ter grootte van € 259.000 aan overlopende activa is opgenomen inzake declaratieruns vanuit centrumgemeente Roermond inzake kosten Sociaal Domein met betrekking tot de eerste maanden van 2024. Tegelijkertijd constateren wij dat de declaratieruns zijn opgenomen onder de kortlopende verplichtingen. Vanwege het feit dat de declaratierun dateert uit 2024 en tevens betrekking heeft op 2024 horen deze bedragen niet in de balans per 31 december 2023 te worden verantwoord. Concreet betekent dit dat zowel de vlottende activa als de vlottende passiva € 259.000 te hoog is verantwoord. Vorenstaande heeft geen invloed op resultaat en vermogen. Voorts onderkennen wij, gezien de hogere positie vlottende passiva, geen tendentie om ratio's beter te presenteren dan de realiteit. Dit laat onverlet dat wij aandacht vragen voor de timing inzake het moment van verantwoorden van vorderingen en verplichtingen, omdat in deze situatie feitelijk per 31 december 2023 nog geen vordering of verplichting verantwoord dient te worden.

Wij benadrukken het belang om nauwgezet te monitoren welke lasten classificeren als materiële vaste activa.

Investeringen verantwoord als onderhoudslasten

Als onderdeel van controle van de materiële vaste activa voeren wij detailwerkzaamheden uit op de verantwoorde onderhoudslasten teneinde vast te stellen of deze kosten mogelijk transacties omvatten die kwalificeren als een investering in materiële vaste activa. We hebben geconstateerd dat een factuur ter grootte van € 80.000 met betrekking tot openbare verlichting op het project Herinrichting Oude Kern Stevensweert voor een bedrag van € 50.000 als onderhoudslasten is verantwoord. Op basis van de ontvangen informatie kwalificeren deze kosten als investering in materiële vaste activa en dienen deze niet als onderhoudskosten te worden verantwoord. De financiële omvang overschrijdt de rapporteringstolerantie niet. Tevens hebben wij vastgesteld dat de raad via een Raadsinformatiebrief is geïnformeerd over de verwerkingswijze. Wij hebben daarmee geen aanleiding om een tendentie dienaangaande te onderkennen. Vorenstaande laat onverlet dat wij aandacht vragen voor de in overeenstemming met de financiële verordening juiste classificatie van bestedingen als zijnde investeringen, dan wel lasten.

Werkzaamheden en bevindingen ten aanzien van geïdentificeerde significante risico's

Als onderdeel van de planning van de jaarrekeningcontrole hebben wij een risicoanalyse uitgevoerd, waarbij wij significante risico's hebben geïdentificeerd. Significante risico's betreffen door ons geïdentificeerde risico's waar tijdens de jaarrekeningcontrole bijzondere aandacht aan wordt geschonken. In onderstaande overzichten rapporteren wij over de werkzaamheden die wij ten aanzien van deze significante risico's hebben verricht, alsmede de hieruit voortvloeiende bevindingen.

Doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie

Geïdentificeerde significante risico

Het management bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen. Dit betreft een vanuit de regelgeving verplicht gesteld frauderisico.

Dit risico kan zich openbaren door middel van het beïnvloeden van de jaarverantwoording via memoriaalboekingen c.q. correctieboekingen, het onrechtmatig beïnvloeden van schattingsposten en door middel van het onttrekken van activa aan de organisatie.

Werkzaamheden

Wij hebben inzicht verkregen in de gehanteerde dagboeken, alsmede de aard van de journaliseringen die op deze dagboeken plaatsvinden, de wijze waarop schattingsposten tot stand komen en daarbij gebruik wordt gemaakt van de deskundigheid van ter zake deskundige derden en hebben inzicht verkregen in de rechteninrichting in het betalingsproces.

Als onderdeel van onze werkzaamheden hebben wij de in het begrotingsjaar doorgevoerde memoriaalboekingen onderzocht, hebben wij de (veronderstellingen onderliggend aan de) schattingsposten gecontroleerd aan de hand van onderliggende documentatie en hebben wij controlewerkzaamheden uitgevoerd ten aanzien van uitgaande betalingen.

Bevindingen

Op basis van de hiernaast beschreven uitgevoerde controlewerkzaamheden hebben wij geen openbaring van het risico op doorbreking van de interne beheersing door de leiding van de organisatie geconstateerd.

Aanbestedingsrechtmatigheid

Geïdentificeerde significant risico

Gemeenten doen zaken met een omvangrijk aantal leveranciers. Het risico bestaat dat Europese aanbestedingsregels niet worden nageleefd om opdrachten onterecht aan bevriende partijen te kunnen gunnen, hetgeen tot onrechtmatige besteding van middelen leidt.

Werkzaamheden

Inzicht verkrijgen in het proces dat de organisatie heeft ingericht om te waarborgen dat de organisatie aangaande haar bestedingen voldoet aan de van toepassing zijnde aanbestedingsregels.

Zelfstandig een zogeheten spendanalyse uitvoeren in combinatie met deelwaarnemingen om vast te stellen dat inkopen die de van toepassing zijnde drempelwaarde overschrijden volgens de juiste procedure zijn aanbesteed.

Bevindingen

Wij hebben door middel van interviews en het uitvoeren van een lijncontrole inzicht verkregen in het door de gemeente gehanteerde aanbestedingsproces.

Vervolgens hebben wij door middel van gegevensgerichte controle-werkzaamheden de inkopen getoetst uitgaande van de van toepassing zijnde aanbestedingsregels. Wij hebben afwijkingen geconstateerd voor een totaalbedrag van € 304.000. De bevindingen zijn nader toegelicht in de sectie “Overige bevindingen”.

Waardering van grondexploitaties (actief grondbeleid)

Geïdentificeerde significant risico

De grondexploitaties (actief grondbeleid) vormen een materiële post in de jaarrekening van de gemeente. Ten aanzien van grondexploitaties wordt gebruik gemaakt van intern opgestelde inschattingen en uitgangspunten. De jaarrekeningpost grondexploitaties herbergt een significant schattingselement. Daarnaast is sprake van een omvangrijk aantal factoren (intern en extern) die van invloed zijn op de waardering van deze jaarrekeningpost.

Het risico bestaat dat de grondexploitaties materieel onjuist zijn verantwoord als gevolg van het significante schattingselement en de hiermee gepaard gaande onzekerheden die deze jaarrekeningpost bevat.

Werkzaamheden

Inzicht verkrijgen in de interne beheersing (o.a. tegenspel tussen financiën en inhoudelijk verantwoordelijke) omtrent grondexploitaties.

Aansluiten van de in de jaarrekening verantwoorde saldi met het onderliggende meerjarenoverzicht grondexploitaties, indien materieel van omvang het uitvoeren van een detailcontrole op vermeerderingen en verminderingen boekjaar, voeren van gesprekken met de ter zake verantwoordelijke functionarissen in het licht van verwachtingen in toekomstige jaren en indien materieel uitvoeren van een detailcontrole op reeds na boekjaar gerealiseerde vermeerderingen en verminderingen.

Bevindingen

Wij hebben door middel van interviews en inzicht verkregen in het proces omtrent de beheersing van grondexploitaties.

Vervolgens hebben wij door middel van gegevensgerichte controle-werkzaamheden de vermeerderingen aangesloten met brondocumentatie en de winstneming herrekend. Per grondexploitatie is de meerjarige vooruitblik en waardering per balansdatum beoordeeld. Omvangrijke vermeerderingen en verminderingen ná boekjaar zijn zover mogelijk onderbouwd met controledocumentatie.

Op basis van de uitgevoerde werkzaamheden hebben wij geen materieel restrisico ten aanzien van de waardering van grondexploitaties geconstateerd.

Getrouwe en rechtmatige verantwoording van lasten in het Sociaal Domein

Geïdentificeerde significant risico

De decentralisaties binnen het Sociaal Domein (Participatiewet, WMO en Jeugdwet) hebben er in 2015 toe geleid dat gemeenten extra taken kregen toegewezen waar zij niet (optimaal) op waren voorbereid. Het Sociaal Domein is voor gemeenten heden ten dage geen onbekend terrein meer.

Echter, wij onderkennen nog steeds een verhoogd jaarrekeningrisico ten aanzien van de lasten in het Sociaal Domein, veroorzaakt door onder meer het feit dat prestatielevering moeilijker dan bij reguliere inkopen kan worden vastgesteld en het feit dat de gemeente van een groot aantal partijen afhankelijk is voor haar (financiële) verantwoording. Het risico concentreert zich op dienstverlening ten aanzien van WMO en Jeugdzorg (bijvoorbeeld hulp bij het huishouden en begeleiding).

Werkzaamheden

Inzicht verkrijgen in de opzet en het bestaan van het beschikkingsproces zoals dit bij de gemeente is ingericht, alsook van het proces waarop de gemeente de prestatielevering door zorgleveranciers vaststelt.

Aansluiting van de verantwoorde lasten met de productieverantwoordingen van zorgleveranciers (voorzien van controleverklaringen), uitvoeren van een gegevensgerichte toets op de verstrekte beschikkingen in relatie tot recht, hoogte en duur van de zorglevering, het verkrijgen van controledocumentatie ter vaststelling van de prestatielevering, vaststellen of aanvullende werkzaamheden inzake persoonsgebonden budgetten hebben plaatsgevonden.

Bevindingen

Wij hebben door middel van interviews en het uitvoeren van lijncontroles inzicht verkregen in het door de gemeente gehanteerde beschikkingsproces en proces inzake toets op prestatielevering.

Wij hebben de verantwoorde lasten aangesloten met de onderliggende specificaties en overige brondocumentatie afkomstig van derden, waaronder de opgaaf van de SVB. Tevens hebben wij op basis van een steekproef ten aanzien van de elementen recht, hoogte, duur een aansluiting gezocht tussen de beschikte zorg en de benodigde zorg volgens de met cliënten gevoerde gesprekken.

Voor wat betreft prestatielevering hebben wij aansluiting gezocht bij uitvraag inzake zorglevering die heeft plaatsgevonden voor individuele dossiers en de productieverantwoordingen van zorgleveranciers die voorzien zijn van een controleverklaring. Het niet voldoende kunnen aantonen van de prestatielevering leidt tot een onzekerheid en een fout van in totaal € 157.000. De bevindingen zijn nader toegelicht in hoofdstuk 2.

3. Analyse van de jaarrekening

Ontwikkeling van balansverhoudingen

Waar de staat van baten en lasten de financiële impact van de activiteiten in het boekjaar weergeeft, zowel begroot als gerealiseerd, geeft de ontwikkeling van balansverhoudingen inzicht in de ontwikkeling van de vermogenspositie van de gemeente Maasgouw en de wijze waarop de activa van uw organisatie zijn gefinancierd. Wij behandelen in de navolgende alinea's de belangrijkste balansmutaties in 2023.

De materiële vaste activa stijgen als gevolg van de investeringen samenhangend met onder andere de reconstructie van de Walburgisstraat in Ohé en Laak en de nieuwbouw van het cultuurhuis in Wessem. Langlopende schulden dalen als gevolg van de reguliere aflossingen boekjaar. De stijging in de netto-vlottende schulden is het gevolg van de aangetrokken kasgeldleningen ten behoeve van het verkrijgen van kortetermijn liquiditeit om lasten waaronder opvang van ontheemden te financieren. Vorenstaande ligt in lijn met de stijging in de nog te ontvangen bedragen vanuit de Rijksoverheid, hetgeen in de stijging van de overlopende activa zichtbaar is. De combinatie van de hiervoor beschreven ontwikkelingen leiden ertoe dat sprake is van een daling in de uitzettingen in 's Rijks Schatkist als gevolg van de daarvoor benodigde liquiditeit.

Resultaat boekjaar en financiële positie

Het eigen vermogen van de gemeente Maasgouw is, reeds rekening houdend met het resultaat boekjaar ad € 6.378.000 positief, toegenomen tot € 59.454.000. In het kader van de transparantie van de opbouw van het resultaat vinden wij het van belang om het resultaat exclusief mutaties in reserves, en daarmee de feitelijke mutatie van het vermogen in 2023 van de gemeente Maasgouw te presenteren. Gedurende het jaar heeft netto een onttrekking ad € 4.525.000 aan reserves plaatsgevonden ten laste van het resultaat. Rekening houdend met deze mutatie, bedraagt het resultaat boekjaar € 1.853.000 positief.

Het verloop van het vermogen is als volgt weer te geven:

Het resultaat boekjaar gecorrigeerd voor toevoegingen en onttrekkingen aan reserves bedraagt € 1.853.000 positief.

Ontwikkeling financiële positie

	Algemene reserve	Bestemmingsreserves	Resultaat boekjaar	Totaal vermogen
	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000	€ x 1.000
Saldo per 1 januari 2023	24.323	28.867	4.411	57.601
Resultaatbestemming 2022	4.411	0	-4.411	0
Toevoegingen aan reserves	2.869	3.872	0	6.741
Onttrekkingen aan reserves	-4.552	-6.714	0	-11.266
Resultaat 2023	0	0	6.378	6.378
Saldo per 31 december 2023	**27.051**	**26.025**	**6.378**	**59.454**

De solvabiliteitsratio, uitgedrukt als het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal, bedraagt per 31 december 2023 44,9% (31 december 2022: 45,8%). De financiële weerbaarheid van de gemeente Maasgouw wordt nader geanalyseerd in de navolgende paragraaf inzake het weerstandsvermogen.

Weerstandsvermogen

De financiële positie van de gemeente Maasgouw wordt mede tot uitdrukking gebracht in het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen laat zien in hoeverre de gemeente in staat is financiële tegenvallers op te vangen en toont daarmee de financiële weerbaarheid van de organisatie. In deze paragraaf staat de analyse van het weerstandsvermogen zoals opgenomen in de programmarekening centraal.

In de navolgende tabel hebben wij een samenvatting opgenomen van het weerstandsvermogen van de gemeente Maasgouw, uitgaande van de meest actuele risico-inschatting door de gemeente.

De weerstandsfactor stijgt vanwege een toename van de algemene reserve en een daling van de geïdentificeerde risico's.

Weerstandsvermogen		
	31 december 2023	**31 december 2022**
	€ x 1.000	€ x 1.000
Beschikbare weerstandscapaciteit (A)	30.291	27.226
Benodigde weerstandscapaciteit o.b.v. geïdentificeerde risico's (B)	2.156	2.991
Weerstandsvermogen (A -/- B)	**28.135**	**24.235**
Weerstandsfactor	**14,0**	**9,1**

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit op basis van de ingeschatte risico's; deze wordt uitgedrukt in de weerstandsfactor. De hieruit voortvloeiende weerstandsfactor, uitgaande van de beschikbare incidentele weerstandscapaciteit van de gemeente Maasgouw bedraagt 14,0 (2022: 9,1). De stijging in de weerstandsfactor vloeit voort uit de stijging van de algemene reserve en een daling in de geïdentificeerde risico's. Deze daling is onder andere het gevolg van het feit dat het risico ten aanzien van de algemene uitkering in 2023 pro memorie is opgenomen. Voor zover mogelijk zijn de geraamde invloeden reeds in de meerjarenbegroting begrepen.

Uit hoofde van volledigheid benadrukken wij dat diverse gemeenschappelijke regelingen waarin de gemeente Maasgouw deelneemt een zeer beperkt weerstandsvermogen hebben. Hierdoor is de kans groot dat deze gemeenschappelijke regelingen een beroep doen op het weerstandsvermogen aanwezig bij de deelnemende gemeenten in het geval dat een door de gemeenschappelijke regeling geïdentificeerd risico zich manifesteert. In de analyse van de aanwezige weerstandscapaciteit van de gemeente dient derhalve rekening te worden gehouden met vorenstaande.

Financiële rechtmatigheid

Financiële rechtmatigheid en rechtmatigheidscriteria

De rechtmatigheids-verantwoording bevat de verantwoording van het college van burgemeester en wethouders met betrekking tot het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium.

Het getrouwheids-oordeel van de accountant omvat de jaarrekening inclusief de rechtmatigheids-verantwoording.

In het kader van de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording zijn wijzigingen aangebracht in de Gemeentewet. Met de wijziging van de Gemeentewet is beoogd dat het college van burgemeester en wethouders in de jaarrekening zelf verantwoording aflegt over financiële rechtmatigheid en dat het getrouwheidsoordeel van de accountant zich ook uitstrekt over deze rechtmatigheidsverantwoording. De accountant geeft hierdoor geen oordeel meer over de rechtmatigheid van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties in de jaarrekening.

Het begrip financiële rechtmatigheid is concreet gemaakt met behulp van negen criteria. In de jaarrekening legt het college van burgemeester en wethouders verantwoording af over alle negen criteria van rechtmatigheid. De eerste zes criteria, die betrekking hebben op getrouwheid en óók onderdeel zijn van rechtmatigheid, komen tot uitdrukking in de balans en het overzicht van baten en lasten. De drie specifieke rechtmatigheidscriteria, te weten het begrotingscriterium, het voorwaardencriterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium komen tot uitdrukking in de rechtmatigheidsverantwoording.

Criterium	Afgedekt door
Calculatiecriterium	Balans en overzicht van baten en lasten
Valuteringscriterium	
Adresseringscriterium	
Volledigheidscriterium	
Aanvaardbaarheidscriterium	
Leveringscriterium	
Begrotingscriterium	Rechtmatigheidsverantwoording
Voorwaardencriterium	
Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium	

Begrotingscriterium
Begrotingsonrechtmatigheden (beleidsmatig en/of financieel) moeten geautoriseerd worden door het college van burgemeester en wethouders. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door de gemeenteraad worden vastgesteld. Indien een wijziging niet meer in het jaar zelf is vastgesteld zijn bestedingen afwijkend van het begrotingsbedrag strikt genomen onrechtmatig. Uitgangspunt is dus dat iedere afwijking van de begroting onrechtmatig is. De financiële beheershandeling die deze afwijking van de begroting veroorzaakt, kan namelijk in strijd zijn met het budgetrecht van de gemeenteraad. Het bepalen welke begrotingsonrechtmatigheden acceptabel zijn, is voorbehouden aan de gemeenteraad.

Voorwaardencriterium
Het voorwaardencriterium heeft betrekking op de eisen die worden gesteld bij de uitvoering van de financiële beheershandelingen. De eisen c.q. voorwaarden zijn afkomstig uit diverse wet- en regelgeving en hebben betrekking op aspecten als doelgroep, termijn, grondslag, administratieve bepalingen, normbedragen, bevoegdheden, bewijsstukken, recht, hoogte en duur.

Misbruik en oneigenlijk gebruik-criterium
Het is aan de gemeente om effectieve maatregelen te nemen om misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) te voorkomen. De gemeente beziet in eerste plaats welke eisen de wet- en regelgeving stelt ten aanzien van misbruik en oneigenlijk gebruik, wat daarin is geregeld omtrent de handhaving en hoe zich dat heeft vertaald naar de opzet van de interne organisatie. Om dit te bewerkstellingen is een mix van maatregelen nodig, dat zich uit in het M&O-beleid.

Rechtmatigheidsverantwoording

De gemeente Maasgouw heeft in haar jaarrekening 2023 een rechtmatigheidsverantwoording opgenomen via welke het college van burgemeester en wethouders verantwoording afdraagt over de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening. Omdat de rechtmatigheidsverantwoording onderdeel vormt van de jaarrekening, betrekt de accountant de getrouwheid van hetgeen het college van burgemeester en wethouders in de rechtmatigheidsverantwoording beweert in zijn oordeel dat tot uitdrukking komt in de controleverklaring. Voor ons oordeel wordt verwezen naar hoofdstuk 1 van dit verslag.

4. Overige elementen

Frauderisicofactoren

Uit hoofde van de jaarrekeningcontrole hebben wij geen indicaties van fraude en/of ongeregeldheden.

De primaire verantwoordelijkheid voor het voorkomen en detecteren van fraude berust bij het management van de gemeente Maasgouw. Deze verantwoordelijkheid betreft ook het onderhouden van een zodanige interne beheersing om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder dat deze afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten. Onze controle is opgezet om een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen dat de jaarrekening als geheel geen afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten, maar richt zich niet specifiek op het ontdekken van fraude.

Van het management hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing zijn betrokken. Noch heeft het management materiële onregelmatigheden geconstateerd als gevolg van doen of nalaten door anderen binnen de organisatie.

Tevens hebben wij werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het ‘omzeilen’ van de interne beheersingsmaatregelen door de leiding van de organisatie. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op:

- de memoriaalboekingen die in uw administratie zijn gemaakt; hiervan hebben wij onderzocht of deze aanvaardbaar zijn;
- de schattingen; deze hebben wij getoetst op tendenties;
- significante ongebruikelijke transacties; wij hebben onderzocht of er indicatie bestaat voor ongebruikelijke transacties en hebben indien aanwezig deze transacties onderzocht met behulp van data-analyse en onderliggende documentatie.

Hoewel wij een professioneel kritische houding hebben ten opzichte van risico’s van fraude in de jaarrekening, willen wij opmerken dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2023 zijn geen specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude gebleken.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met niet-naleving van wet- en regelgeving.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Wij zijn op grond van artikel 2:393 lid 4 BW verplicht melding te maken van onze bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van uw geautomatiseerde gegevensverwerking. Bij het uitvoeren van de controle zijn in dit opzicht geen acute bevindingen naar voren gekomen die aan u moeten worden gemeld.

Wel vragen wij aandacht voor de regievoering en monitoring ten aanzien van uitbestede IT-activiteiten.

Duurzaamheidsverslaggeving

Hoewel vooralsnog geen verplichting geldt, geven wij in overweging om vrijwillig te rapporteren over ESG-risico's en ESG-prestaties.

Europese wetgeving in de vorm van de Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR) en de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD) verplicht bedrijven direct, dan wel via ketenwerking te rapporteren over duurzaamheid. De veelgebruikte termen Environmental, Social en Governance (afgekort in ESG) worden hiervoor gebruikt. Voor de CSRD zullen grote bedrijven vanaf boekjaar 2025 zelfstandig moeten gaan rapporteren over hun ESG-prestaties. De verschuivende maatschappelijke norm vereist van alle bedrijven om ook inzicht in hun ESG-prestaties te geven aan hun stakeholders. Via de hiervoor genoemde ketenwerking zal dit "afgedwongen" worden door de CSRD-wetgeving.

De verplichting vereist bedrijven inzicht te geven in de ESG-risico's die ze lopen, de beleidsreacties die hierop volgen, het meten en rapporteren van ESG-prestaties via generieke en sectorspecifieke KPI's en het delen van targets waar ze naartoe werken. De rapportage zal onderdeel worden van het bestuursverslag en daarmee van de jaarverslaggeving.

Hoewel openbaar bestuur (vooralsnog) geen verplichting heeft tot het rapporteren in overeenstemming met CSRD, geven wij in overweging om vanuit de voorbeeldfunctie van publieke organisaties vrijwillig te rapporteren over risico's en prestaties op de gebieden Environmental, Social en Governance (ESG).

Bijlage: Geplande en gerealiseerde urenbesteding

Voorafgaand aan de start van de controleopdracht maken wij op basis van de reikwijdte en diepgang van de controle-opdracht, in combinatie met onze kennis van de markt waarin uw organisatie opereert, alsmede kennis van de huishouding van uw organisatie, een inschatting van de urenbesteding. In onderstaand overzicht geven wij de geplande en de (verwachte) gerealiseerde urenbesteding weer.

Overzicht geplande en gerealiseerde urenbesteding			
Functieniveau	**Geplande uren**	**Gerealiseerde uren ***	**Verschil**
Externe accountant	35	35	0
Supervisor/Manager	107	156	49
Assistent accountants	237	382	145
Totaal	**379**	**573**	**194**

* *De gerealiseerde uren omvatten de urenbesteding per heden, inclusief de verwachte uren voor dossierafwikkeling.*

THE POWER OF BEING UNDERSTOOD
ASSURANCE | TAX | CONSULTING

RSM Netherlands Accountants N.V.
Bekkerweg 10
Postbus 6005
6401 SB Heerlen
T 045 405 5555
rsmnl.com

RSM Netherlands Accountants N.V. is een onafhankelijk lid van het RSM netwerk en handelt onder de naam RSM. RSM is de handelsnaam van elk bij het RSM netwerk aangesloten kantoor. Het RSM netwerk is een samenwerkingsverband van onafhankelijke accountants- en advieskantoren, die ieder voor eigen verantwoordelijkheid werken. Het RSM netwerk bestaat in geen enkel rechtsgebied als afzonderlijke rechtspersoon. Op alle opdrachten zijn onze algemene voorwaarden van toepassing, die op verzoek kosteloos worden toegezonden. RSM Netherlands Accountants N.V. is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder 34255759.

© RSM International Association, 2024